بسم الله الرحمن الرحيم

ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓް
ދިވެހިރާއްޖެ

ޤަޟިއްޔާ ނިމުނު ގޮތުގެ ޚުލާޞާ

- ޤަޟިއްޔާ ނަންބަރު: 2018/HC-A/73
- އިސްތިއުނާފު ހުށަހެޅި ފަރާތް:
  - ނަން: ޢަލީ ފޫސް
  - އައިޑީ ކާޑު ނަންބަރު: A065018
  - ދާއިމީ އެޑްރެސް: ހ.އަސްރާރުގެ/ ކ.މާލެ
  - މިހާރުގެ އެޑްރެސް: ހ.އަސްރާރުގެ/ ކ.މާލެ

- އިސްތިއުނާފު ކުރެވުނު ފަރާތް:
  - ނަން: މުޙައްމަދު ޢަފީފް
  - އައިޑީ ކާޑު ނަންބަރު: A037531
  - ދާއިމީ އެޑްރެސް: މ.ސްނޯވިލާގެ/ ކ.މާލެ
  - މިހާރުގެ އެޑްރެސް: ގ.ވިލުރެހާ/ ކ.މާލެ

- ރަޖިސްޓްރީކުރެވުނު ތާރީޚު: 17 ރަބީޢުލްއާޚިރު 1439 / 04 ޖަނަވަރީ 2018
- ނިމުނު ތާރީޚު: 13 ޝައްވާލު 1439 / 27 ޖޫން 2018

- އިސްތިއުނާފުކުރެވުނު ޤަޟިއްޔާ ނަންބަރު: 2494/Cv-C/2014
- ޤަޟިއްޔާގެ ބާވަތް: ފައިސާހޯދުމުގެދަޢުވާ
- ނިންމި ކޯޓު: ސިވިލް ކޯޓު
- ހުށަހެޅުނު ތާރީޚު: 22 ޑިސެމްބަރު 2014
- ނިމުނު ތާރީޚު: 25 ފެބްރުއަރީ 2016

- މައްސަލަ ބެލި ފަނޑިޔާރުންގެ ބެންޗް:

ފަނޑިޔާރު އޭ.ޢަބްދުއްރައޫފު އިބްރާހީމް ފަނޑިޔާރު ޢަލީ ސަމީރު ފަނޑިޔާރު މުޙައްމަދު ނިޔާޒް
(ރިޔާސަތު)

- **ދައުވާގެ ޚުލާޞާ:**

މިއީ، ސިވިލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 2494/Cv-C/2014 ޤަޟިއްޔާ ނިމިފައިވާގޮތް ސަރީޙަ ޤާނޫނީ ހަމަތަކާއެއްގޮތް ނުވާކަމަށް އެޤަޟިއްޔާ އިސްތިއުނާފު ކުރުމަށް އެދި ހ.އަސަރީފާން، އަލީ ފާރޫގެ ފަރާތުން ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓަށް ހުށަހަޅުއްވުމުން ބަލައިގަނެވުނު ޤަޟިއްޔާއެކެވެ.

މިޤަޟިއްޔާގައި އިސްތިއުނާފު ދައުވާ ކުރަނީ، މ.ސަންލައިޓް، މުޙައްމަދު އަލީފެވެ.

- **ފާހަގަކުރެވުނު ނުކުތާތައް:**

01- ސިވިލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 2494/Cv-C/2014 ޤަޟިއްޔާގެ ޝަރީޢަތް ހިނގުން ގޮތުގެ ރިކޯޑަށް ބަލާއިރު، އެޤަޟިއްޔާއަކީ، ހ. އަސަރީފާން / މާލެ، އަލީ ފާރޫޤު (ދިވެހި ރައްޔިތެއްގެ އައިޑެންޓިޓީ ކާޑު ނަންބަރު A065018) މ.ސަންލައިޓް / މާލެ، މުޙައްމަދު އަލީފް (ދިވެހި ރައްޔިތެއްގެ އައިޑެންޓިޓީ ކާޑު ނަންބަރު A037531) އަށް ދައްކަންޖެހޭ އެއް ޖުމްލަ 4,000,000/-ރ (ހަތަރު މިލިއަން ރުފިޔާ) ދައްކަވައިދިނުމަށް، އެ ފައިސާ ހޯދުމަށް ހ.އަސަރީފާން، އަލީ ފާރޫގެ މައްޗަށް މ.ސަންލައިޓް، މުޙައްމަދު އަލީފް ދައްކަވައިދިނުމަށް ޙުކުމްކުރުން މައްސަލައެއްކަމަށް އެދިވަޑައިގެންނެވި،

މިޤަޟިއްޔާގައި ސިވިލް ކޯޓުން ޙުކުމްކުރައްވާފައިވަނީ، " ދަރަނި، އިސްލާމް ޝަރީޢަތުން ސާބިތުވެއްޖެނަމަ، މި މައްސަލައިގައި ހުށަހެޅިފައިވާ އެއްބަސްވުން ވިޔަފާރިއާ މައްޗަށް ރިޕޯޓްތަކުން، ހ.އަސަރީފާން / މާލެ، އަލީ ފާރޫޤު (ދިވެހި ރައްޔިތެއްގެ އައިޑެންޓިޓީ ކާޑު ނަންބަރު A065018) ގެ މައްޗަށް މ.ސަންލައިޓް / މާލެ، މުޙައްމަދު އަލީފް (ދިވެހި ރައްޔިތެއްގެ އައިޑެންޓިޓީ ކާޑު ނަންބަރު A037531) ހުށަހަޅާފައިވާ މި މައްސަލަ ސާބިތުވުމުން ޝަރީޢަތުގައި، މުޙައްމަދު އަލީފަށް އަލީ ފާރޫޤު އެއް ޖުމްލަ 4,000,000/-ރ (ހަތަރު މިލިއަން ރުފިޔާ)ދައްކަންޖެހޭ ޙުކުމްކުރައްވާފައިވާތީ މި މައްސަލައިގައި ހުށަހެޅި ވިޔަފާރިއާއި، ލިޔެކިޔުމާއި ހެކިބަސް ސާބިތުވާކަމަށް ކަނޑައަޅާ،

މި ޤަޟިއްޔާ މުޙައްމަދު އަލީފުގެ ވަކީލުކުރުމަށްފަހު، މިއަދު 25 ފެބުރުއަރީ 2016 އިން ފެށިގެން ކޯޓުގެ މަދުވެގެން އެއްގަނޑަކަށް ޖަހާ ސިވިލް ކޯޓަށް ދައްކަވާފައިވާތީ، މި ޤަޟިއްޔާ

އެކު ޖުމްލަ 03 (ތިނެއް) މަސްދަރުތަކުގެ ތެރޭގައި އެއްކޮށް ދައްކައި ދަޢުވާކުރެވުނު އަދި ދޫކޮށްފައި ވާނެ ހުށަހެޅުމަށް އެދިގެން، ޙުކުމް ކަނޑައަޅުއްވާފައެވެ.

-02 ސިވިލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 2494/Cv-C/2014 ޤަޟިއްޔާ ހިނގަމުންދިޔަ ސަފުހާ އަދި ޝަރީޢަތަށް ހުށަހެޅުނު މުއާމަލާތުގެ ދަޢުވާ ހުށަހެޅި ފަރާތުން [illegible] އަދި ހ.[illegible]، އަދި ދޫކުރި ފައިސާގެ 02 (ދޭއް) ނުކުތާ ޙުކުމްގެ އިސްތިއުނާފު [illegible] ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ ސަފުހާގެ މަޢުލޫމާތު [illegible]. އެގޮތުން ޙުކުމްކުރައްވާ ނުކުތާއަކީ؛

- ފުރަތަމަ ނުކުތާއަކީ، ޤާނޫނު ނަންބަރު 13/2010 (ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ ޤާނޫނު) ގެ 5 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގައި ބުނެފައިވާ ގޮތުގެ ޙުކުމް ނުކުތާއެވެ.

- ދެވަނަ ނުކުތާއަކީ، ޤާނޫނު ނަންބަރު 13/2010 (ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ ޤާނޫނު) ގެ 5 ވަނަ މާއްދާގެ (ށ) ގެ 1 ވަނަ ނަންބަރާއި 2 ވަނަ ނަންބަރުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ކަންކަމަށް އެއްގޮތް ވާނަމަ ގޮތުގައި ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ ޙުކުމް ނުކުތާއެވެ.

-03 ސިވިލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 2494/Cv-C/2014 ޤަޟިއްޔާ ހިނގަމުންދިޔަ ސަފުހާ އަދި ޝަރީޢަތަށް ހުށަހެޅުނު މުއާމަލާތުގެ ދަޢުވާ ހުށަހެޅި ފަރާތުން [illegible] އަދި ހ.[illegible]، އަދި ދޫކުރި ފައިސާ ހުށަހެޅުނު ކަމުގައި ޙުކުމްކުރައްވާ ނުކުތާއަކަށް، އިސްތިއުނާފު ކުރުމުގެ ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ މަޢުލޫމާތު ފޯރުކޮށްދޭ ނުކުތާއަކަށް، މުސްތަޤްބަލް ގޮތުން ދޭން ޖެހޭ ބަލައި އެއްގޮތުގެ ކަންތައް ފޯރުކޮށްދީފައެވެ.

(ހ) ފުރަތަމަ ނުކުތާއަކީ، އިސްތިއުނާފު ކުރުމުގައި ސިވިލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 2494/Cv-C/2014 ޤަޟިއްޔާގައި ކަން ހިނގާފައިވާގޮތް ބަލައިލުމުން، މުޢާމަލާތު ސިވިލް ކޯޓުގައި ހިނގައިދިޔައީ އެކަތި 02 ފެބުރުއަރީ 2015 ގެ ތާރީޚުގައި އަދި ދަޢުވާގެ ފަރާތުން ހުށަހެޅުމުގެ އެންމެ މުހިއްމު ކަމަކީ ދަލީލުން އިސްތިސްނާކުރެވިދާނެ އެވެ ވަރަށް މުޢާމަލާތު ހިނގިގޮތް ސިވިލް ކޯޓުގައި ތަފްސީލުކޮށް ބަޔާންކޮށްފައި އަދި ދަޢުވާގެ ފަރާތުން ހުށަހެޅުނު ދަލީލެއް، އަދި ދަޢުވާގެ އަދާލަތު ދަލީލުގައި މުޢާމަލާތު ހިނގާ ސާބިތުކޮށްދޭކަށް ޝަރީޢަތުގައި ކޯޓަށް ހުށަހެޅުމުގައި އެއްވެސް ފަދަ އަދި ދަޢު

[illegible] މިމައްސަލަ އަލީ މޫސާގެ [illegible] [illegible] [illegible] ތިރީކޯޓުން [illegible] [illegible]، މިމައްސަލަ ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގައި އަލީ މޫސާގެ ފަރާތުން އިސްތިއުނާފުކުރުމުން މައްސަލަ ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ ނަންބަރު 2016/HC-A/267 [illegible] [illegible] [illegible] މައްސަލައިގެ [illegible] ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުން [illegible] [illegible] އަލީ މޫސާގެ ފަރާތުން [illegible] މައްސަލައިގެ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، [illegible] މިމައްސަލަ [illegible] އަލީ މޫސާގެ ފަރާތުން [illegible] [illegible] މިމައްސަލަ ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުން [illegible] [illegible] [illegible].

(ނ) ދެވަނަ ނުކުތާއަކީ، ޤާނޫނު ނަންބަރު 22/2010 (ދިވެހިރާއްޖޭގެ ކޯޓުތަކުގެ ޤާނޫނު) ގެ 32 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) އާއި، ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ ގަވާއިދުގެ 44 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގައި "ހައިކޯޓުން މައްސަލައެއް ބަލާނީ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]" ކަމުގައި [illegible] [illegible]، އަލީ މޫސާގެ ފަރާތުން [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] އަލީ މޫސާ [illegible] [illegible]، [illegible] [illegible] [illegible] އަލީ މޫސާގެ ފަރާތުން [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] މިމައްސަލަ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] އަލީ މޫސާގެ ފަރާތުން [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] އަލީ މޫސާ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] އަލީ މޫސާގެ ފަރާތުން [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުން [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].

(ރ) [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] އަލީ މޫސާގެ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] 30 [illegible] 2009 [illegible] 4،000،000 ([illegible] [illegible]) [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] 002057 [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] އަލީ މޫސާގެ ފަރާތުން [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

އަނބަށް ދައްކުވާފައިވާކަން ހުށަހަޅައިފައިވާ ލިޔުންތަކުން އެނގެން އޮތުމުން އެކަށީގެންވާ އަދަދެއް ހައިސާ އަދި ޤާނޫނުގެ ޚިލާފަށް މުޢާމަލާތު އަދާކޮށް ދިނުމަށް އެނގެން ނެތްކަމެވެ.

(ނ) ހަމައެފަދައިން، ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 2013/SC-A/29 ޤަޟިއްޔާގައި ކަނޑައަޅާފައިވާ ފަރާތުން ޝަރުޢީ ކަނޑައަޅާފައިވާ ސަބަބުތަކާއި ފުރިހަމަކަން، އެއްވެސް ފަރާތަކުން ޙުކުމް ދޫކުރިޔަސް، އެއްވެސް ސަބަބަކާއި ނުލައި އެކަށީގެން ބަދަލުކުރުމާއި ފައިސާގެ މިންވަރު، އެ ޙުކުމް ދޫކުރުމުން ފައިސާ ތިމާގެ ހިސާބުން އެކަމާ ދޫކުރި ފައިސާ އުފުލުމުގެ ބާރު ނޯވާނަމަ (ފައިސާއަށް ބަދަލުކުރާ ގާތްގަނޑު ގެންގުޅޭ ހުކުމް) އަށް ބަލާއިރު އެނގެން އޮންނަކަމަށް، މިގޮތުން ހުކުމް ސަބަބުތަކާއި ފުރިހަމަކަން ދޫކުރާ ޙުކުމް، އެކަމުގައި ފައިސާ، އެޙުކުމް ދޫކުރާ ފައިސާ ލިބެންޖެހޭ ޢިވަޟު އެއްޗެއް ތިމާގެ ހުކުމް ގޮތް ގޮތް ކޮށާކަމާއި ޙުކުމް ގެންގުޅުމުގެ އަދަދު ފައިސާ ތަކުރާރުނުކުރެވޭ ކުރީގެ ދޫކުރެއްވި ބާރުގެ އުފުލުމުގެ ސަބަބުތަކާއި ފުރިހަމަކަން އަދި ފައިސާ ދަރަނި އުފުލުމަށް ޙުކުމް ބަދަލުކުރުމުގެ ބަލާއިރު ހުކުމް ކޮށް ހުކުމްގައި ހަމަ ޤާނޫނުގެ ޚިލާފަށް ޙުކުމް ދޫކުރިޔަސް، ޚިލާފަށް ދަރަނި ބަދަލުކުރުމުގެ ތަރުތީބުތަކާއި ޤާނޫނާއި ހުކުމް ބަލަން ފައިސާ ދަރަނި ހުއްޓުން އެޙުކުމަކީ ޝަރުޢީ ފަރާތުން ދޫކުރާ ހުކުމް ނޫންކަމެވެ.

ވީމާ، މިހެންކަމުން ސަބަބުތަކަށް އެކަމާބެހޭ ހުކުމެއް މިޤައުސަލަކުން ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ ފަނޑިޔާރުންގެ މަޖިލިސް، ސިވިލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 2494/Cv-C/2014 ޤަޟިއްޔާގައި އެކޯޓުން ކުރައްވާފައިވާ ޙުކުމް ބަދަލު ގެންނަންޖެހޭނެ ސަބަބެއް ފެންނަންނެތްކަމަށް ނިންމައިފިއެވެ.

- **ޙުކުމް:**

ދެންފަހެ، ސިވިލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 2494/Cv-C/2014 ޤަޟިއްޔާގައި އެކޯޓުން ކުރައްވާފައިވާ ޙުކުމް އިސްތިއުނާފުކުރެވުނު ބ.އިސްތިއުނާފު، އަދި ޤާނޫނުގެ ޚިލާފަށް ކުރައްވާފައިވާ ނުކުތާތަކުގެ މައްޗަށް ބިނާކޮށް އެ ސިވިލް ކޯޓުގައި ޤާއިމްކުރައްވާފައިވާ ޙުކުމް ބާޠިލުކޮށް ގެންދަންޖެހޭނެ ކަމަށް

ޝަރުޢީ އަދި ޤާނޫނީ ސަބަބެއް ވިޔަސް ފެންނަން ނެތްކަމަށް މިމައްސަލަ ބެލުމުގައި ބައިވެރިވި ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ ފަނޑިޔާރުންނަށް އިއްތިފާޤުވެވިފައިވާތީ، ސިވިލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 2494/Cv-C/2014 ޤަޟިއްޔާގައި އެކޯޓުން ކުރައްވާފައިވާ ހުކުމަށް ބަދަލެއް ގެންނަންޖެހޭނެ ތަނެއްނެތްކަމަށް ކަނޑައަޅައި އެގޮތުގެ މަތިން ހުކުމްކޮށްފީމެވެ.